

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

Godišnje izvješće
o provedbi Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa za razdoblje od
2021. do 2030. godine za 2023. godinu

Zagreb, ožujak 2024.

SADRŽAJ

1. Uvod	1
2. Izvješće o napretku u provedbi posebnog cilja iz Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa	2
2.1. Posebni cilj. Unapređenje sigurnosti cestovnog prometa u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2021. do 2030. godine	2
2.1.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja uspješnosti.....	3
2.2. Promjena stanja mjerena pripadajućim pokazateljima ishoda	3
2.3. Postupanja po uočenim izazovima u provedbi	3
2.4. Radnje koje se poduzimaju za smanjene identificiranih rizika provedbe posebnog cilja	4
3. Zaključak	5

1. Uvod

Nacionalni plan sigurnosti cestovnog prometa Republike Hrvatske za razdoblje od 2021. do 2030. (dalje u tekstu: Nacionalni plan) donijela je Vlada Republike Hrvatske u srpnju 2021. godine. Nacionalni plan sigurnosti cestovnog prometa u Republici Hrvatskoj ima za cilj smanjenje stradavanja u prometu, unatoč stalnom povećanju broja vozila i vozača, prometnog opterećenja i negativnih utjecaja na okoliš.

Posebni cilj Nacionalnog plana je Unaprjeđenje sigurnosti cestovnog prometa u Republici Hrvatskoj čije je ostvarenje planirano provedbom mjera kroz 13 područja djelovanja (PD1 Sigurna brzina, PD2 Vožnja bez utjecaja alkohola, droga i lijekova, PD3 Sigurna vožnja, PD4 Sigurnosna kaciga, PD5 Zaštita u vozilu, PD6 Prevencija distrakcije vozača, PD7 Aktivni oblici prometovanja, PD8 Sigurnost motociklista i mopedista, PD9 Sigurnost profesionalnih vozača, PD10 Sigurna infrastruktura, PD11 Sigurna vozila, PD12 Brze i učinkovite hitne službe, PD13 Jačanje kapaciteta prometne policije i inspeksijskih službi).

Nacionalni plan provodi multidisciplinarna Radna skupina sastavljena od predstavnika Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Ministarstva pravosuđa i uprave, Ministarstva zdravstva, Fakulteta prometnih znanosti, Hrvatskog autokluba, Centra za vozila Hrvatske, Hrvatskog ureda za osiguranje, Hrvatskih cesta, Hrvatskih autocesta i Ministarstva unutarnjih poslova, koje je Vlada Republike Hrvatske imenovala nositeljem ovog Plana.

Nacionalni plan se ne financira proračunskim sredstvima nego sredstvima koje na račun Državnog proračuna uplaćuje Centar za vozila Hrvatske od sredstava koje stručne organizacije prikupe za prometnu preventivu prilikom obavljanja tehničkih pregleda i registracije vozila, sukladno posebnom ugovoru s Ministarstvom unutarnjih poslova.

2. Izvješće o napretku u provedbi posebnog cilja iz Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa

Sukladno viziji održivog razvoja i sigurnosti cestovnog prometa Europske unije i Ujedinjenih naroda Nacionalnim planom sigurnosti cestovnog prometa postavljen je posebni cilj:

2.1. Posebni cilj: Unapređenje sigurnosti cestovnog prometa u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2021. do 2030. godine

Utvrđeni posebni cilj, koji će biti ostvaren provedbom mjera svrstanih u 13 područja djelovanja, izravno pridonosi ostvarenju Plana Ujedinjenih naroda za održivi razvoj 2030. godine (UN Agenda 2030.), cilju održivog razvoja (Sustainable Development Goals - SDG) broj 3. Osigurati zdrav život i promicati blagostanje za ljude svih generacija, te cilju broj 11. Učiniti gradove i naselja sigurnim i održivim mjestima.

Posebni cilj je temeljno kvantifikacijske naravi pa se ishod izražava kroz broj smrtno stradalih i teško ozlijeđenih osoba u prometnim nesrećama.

Planom je zadano smanjenje broja poginulih i teško ozlijeđenih osoba za 50% do 2030. godine, u odnosu na referentnu 2019. godinu. Ova godina je uzeta za referentnu zbog nerealnih pokazatelja tijekom pandemije bolesti COVID-19 tijekom 2020. godine.

Tijekom 2023. godine provedena je ili je započeta provedba 37 preventivnih projekata u sklopu kojih su i tradicionalni projekti kao: Poštujte naše znakove – aktivnost s početkom nove školske godine, Prometna učilica za osnovne i srednje škole, Sigurno u auto sjedalici, Prometna preventiva u predškolskim ustanovama, Bez promila, Klik, EuroRAP i STOP neosiguranim vozilima. Ukupno je za sufinanciranje ovih projekata osigurano 786.089,89 EUR-a u Nacionalnom planu.

Isto tako, sufinancirana je sanacija koja je provedena ili je ugovorena za 91 potencijalno opasno mjesto na državnim, županijskim, lokalnim i nerazvrstanim cestama na području cijele Hrvatske, a za navedeno je utrošeno i osigurano oko 3.280.785 EUR-a.

Također za redovno i ciljano funkcioniranje prometne policije i inspeksijskih službi Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, utrošeno je i osigurano oko 9.915.000 Eura

za nabavu specijalnih vozila, uređaja za mjerenje brzine i alkohola, kao i pratećih softverskih programa.

2.1.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja uspješnosti

POKAZATELJ ISHODA	POČETNA VRIJEDNOST 2019.	CILJNA VRIJEDNOST	OSTVARENA VRIJEDNOST 2023.
Ol.02.11.38 Broj osoba poginulih u prometnim nesrećama	297	148	274
Ol.02.11.38 Broj nesreća s poginulim osobama	279	139	251
Ol.02.11.37 Broj nesreća s teško ozlijeđenim osobama	2.213	1.106	2.743

2.2. Promjena stanja mjerena pripadajućim pokazateljima ishoda

U odnosu na prethodnu godinu tijekom 2023. godine zabilježeno je smanjenje broja smrtno stradali osoba za 0,4%, ali je broj nesreća s poginulim veći za 3,3%, a broj nesreća s teško ozlijeđenim osobama je veći za 4,3%.

Usporedimo li pokazatelje iz 2023. godine s brojevima iz referentne 2019. godine, broj poginulih je manji za 7,7% (274/297), broj nesreća s poginulima za 10,04% (251/279), uz istovremeno povećanje broja nesreća s teško ozlijeđenima za 23,9% (2.743/2.213).

2.3. Postupanja po uočenim izazovima u provedbi

Tijekom provedbe Nacionalnog plana u 2022. i 2023. godini došlo je iz objektivnih razloga (dugi postupci javnih nabava, nedovoljna educiranost aplikanata za sredstva Nacionalnog plana i sl.), do usporavanja dinamike ostvarenja planskih aktivnosti. Tako je tijekom 2023. godine ukupno ostvareno 53,48% od planiranih aktivnosti (utrošenih

sredstava) te je ostatak aktivnosti (ugovorenih projekata) prenesen u 2024. godinu. Iako je realizacija u odnosu na 2022. godinu poboljšana za približno 4%, tijekom 2024. godine, Radna skupina zadužena za provođenje Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa poduzimati će mjere za ubrzanje realizacije aktivnosti.

2.4. Radnje koje se poduzimaju za smanjene identificiranih rizika provedbe posebnog cilja

Radna skupine zadužena za provođenje Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa, prema zaključcima Plana, obvezna je svake tri godine provoditi evaluaciju provedbe Plana kroz praćenje rezultata provedenih mjera, uz izradu detaljne statističke analize baze podataka o prometnim nesrećama, kao i analize trendova u područjima djelovanja. Nacionalni plan usvojen je u srpnju 2021. godine iz čega proizlazi kako prvo trogodišnje razdoblje obuhvaća 2021., 2022. i 2023. godinu. No uzimajući u obzir članak 15. Pravilnika o provedbi postupka vrednovanja akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 44/2023) kojim se srednjoročno vrednovanje provodi, u pravilu, sredinom roka važenja akata strateškog planiranja, planirana evaluacija Plana će biti tijekom 2025. godine.

3. Zaključak

Temeljem iznesenog, razvidno je da se dosadašnjom provedbom Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa za razdoblje od 2021. do 2030., promatrano kroz pokazatelje tijekom 2023. godine, a i usporedbom s referentnom 2019. godinom, kada se radi o smrtnom stradavanju i nesrećama s poginulim osobama, dostiglo očekivane i zacrtane ciljeve.

Sve pokazatelje treba promatrati kroz činjenicu da je na dan 31.12.2023. godine u Republici Hrvatskoj bilo registrirano 4% više vozila nego na isti dan 2022. godine. Ovdje treba istaknuti povećanje broja motocikala na čak 100.000, što je povećanje od 10% u odnosu na 2022. godinu. U isto vrijeme povećan je i broj vozača za 35.000, tako da ih je 1,5% više nego prethodne godine.

Uzroke povećanja broja prometnih nesreća s teško ozlijeđenim osobama treba gledati i kroz prizmu daljnjeg konstantnog povećanja intenziteta prometnih tokova tijekom 2023. godine, u odnosu na 2022. i to za 11,6% na autocestama i za 1,2% na državnim cestama.

Također, prema podacima Centra za vozila Hrvatske, u 2023. godini, u odnosu na 2022. godinu, zabilježeno je povećanje prosječnih godišnjih prijeđenih kilometara za gotovo 2.800 (oko 1,5% u prosjeku).

Treba temeljem navedenih podataka naglasiti da se unatoč povećanju prometa na državnim cestama i autocestama, povećanju prijeđenih kilometara osobnih vozila, kao i osjetnom porastu broja ulazaka i izlazaka vozila inozemnih oznaka na graničnim prijelazima Republike Hrvatske, smanjio broj smrtnog stradavanja, što svakako pripada pozitivnim pokazateljima cestovne sigurnosti.

U budućem razdoblju, a nakon provođenja vrednovanja Plana provest će se rasprava o ostvarenim vrijednostima pokazatelja uspješnosti, te donijeti zaključci o učincima

dosadašnjih aktivnosti i eventualnim uzrocima neispunjenja zadanog cilja. Sukladno tim zaključcima, Radna skupina predložit će adekvatne korektivne mjere kako bi se dostigao postavljeni cilj Nacionalnog plana o smanjenju broja poginulih i teško ozlijeđenih osoba za 50% do 2030. godine, u odnosu na referentnu 2019. godinu.

Prilog: Tablični prikaz izrađen u radnoj knjizi programa Excel

KOORDINATORI ZA STRATEŠKO PLANIRANJE

Terezija Gras,
državna tajnica

mr. sc. Branko Turić,

voditelj Službe za strateško

planiranje, statistiku i unaprjeđenje rada